

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

ဆက်သွယ်ရန်

ဂျန်နသန် (USA) +1 (202) 466 5188 x 103 jonathan@earthrights.org

ဦးမြင့်သွင် (မြန်မာ) +95 92014767 infoasia@earthrights.org

**မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးအထူးစီးပွားရေးဇုန်နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုများအား
လှစ်ဟပြုသည့် အစီရင်ခံစာ အကျဉ်း**

မေ ၂၆ ၂၀၁၅ ၊ ရန်ကုန် ၊ မြန်မာ - ရန်ကုန်မြို့အနီး တည်ရှိသော သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်း အစီအစဉ်ရေး ဆွဲချမှတ်ခြင်း နှင့် တည်ဆောက်ခြင်းများတွင် မြေယာအခွင့်အရေး ၊ ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်ရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချို့ယွင်းချက် အားနည်းချက်များကို တွေ့ရှိရ သည် ။ အပြောင်းရွှေ့ခံ ဒေသခံတို့အပေါ် သက်ရောက်လျက်ရှိသည့် အဆိုပါ ချို့ယွင်းချက် အားနည်းချက်များ နှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆက်များကို ယနေ့ ထုတ်ပြန်လိုက်သော အစီရင်ခံစာအကျဉ်း နှစ်စောင်တွင် ထင်ဟပ်ဖော် ပြထားပါသည် ။

ပထမအစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်မှာ [“ထိခိုက်ခံလူထု၏အခွင့်အရေးနှင့် သက်သာခွင့်တို့အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံ ဥပဒေနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လေ့လာသုံးသပ်ချက်”](#) ဟုအမည်ရပြီး သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အကောင်အထည်ဖော်စဉ် လယ်ယာမြေများအားသိမ်းယူခဲ့ပုံ နှင့် ဒေသခံတို့အား ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားပုံတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဥပဒေများ ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များအား မည်သို့မည်ပုံ ချိုးဖောက်နေသည် ၊ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် မည်သို့မည်ပုံ လွဲချော်နေသည် စသည့်အချက်များကို ရှင်းလင်းထားသည် ။

ဒုတိယအစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်မှာ [“သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပထမအဆင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းအား အကဲဖြတ်စိစစ်တွေ့ရှိချက်”](#) ဟု အမည်ရပြီး သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပထမအဆင့်တွင် ပြုလုပ်ထားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု စစ်တမ်း (EIA) သည် ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိဘဲ ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များ နိုင်ငံတကာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း မီးမောင်းထိုးပြထားသည် ။ အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ် နှစ်စောင်စလုံးအား မြန်မာဘာသာ ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် [ရယူနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည် ။](#)

“ဒေသခံတွေအနေနဲ့ ဆုံးရှုံးသွားတဲ့ မြေယာအတွက် ဥပဒေနဲ့ အညီ လျော်ကြေးရရှိခွင့်၊ ပြန်လည်နေရာချထား တဲ့နေရာမှာလည်း သင့်တင့်မျှတသော အခြေအနေ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပံ့ပိုးပေးဖို့၊ အထူးစီးပွားရေး ဖန်တိုင်းခြင်းနှင့် အနီးတဝိုက်မှာလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှု မရှိအောင် ပြုမူဆောင်ရွက်ဖို့ ဂျပန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၊ မြန်မာအစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအားလုံးမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။”

“ဟု EarthRights International (ERI) ဥပဒေကဏ္ဍညှိနှိုင်းရေးမှူး ဂျန်နသန်ကုဖ်မန်းမှ ပြောဆိုလိုက် သည်။

“သီလဝါဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပထမဆုံးလည်ပတ်နေတဲ့ အထူးစီးပွားရေးဇုန်ဖြစ်ပါတယ် ။ အခုအချိန်အထိ တော့ စံချိန်စံညွှန်း ကောင်းတွေနဲ့ နမူနာကောင်း စီမံကိန်းတစ်ခု မဖြစ်သေးပါဘူး ။ သီလဝါမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက် နေသူတွေ အနေနဲ့ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အရေးတယူတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ပြီး စီမံကိန်း ဒုတိယ အဆင့်နဲ့ ထားဝယ် ၊ ကျောက်ဖြူ အထူးစီးပွားရေးဇုန်တို့မှာ ဒီလို အမှားမျိုးကို ထပ်မံမှားဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ် ။”

“သီလဝါမှာ မြေတွေကို ဘယ်လိုသိမ်းယူခဲ့သလဲဆိုတာ လေ့လာခဲ့တယ်၊ နောက် ပြည်တွင်းက ဥပဒေတွေနဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီး လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်တယ်။ သီလဝါမှာ မြေသိမ်းတာ ဥပဒေအတိုင်း သိမ်းမထားတာကို တွေ့ရ တယ် ။” ဟု ERI မှ ဥပဒေအကြံပေး ဦးမြင့်သွင်က ပြောဆိုသည် ။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သူတွေအနေ နဲ့ သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန် ပထမအဆင့်ကြောင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားတဲ့ ဒေသခံတွေရဲ့ မြေယာအခွင့် အရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လုံလောက်တဲ့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေကို လုပ်ဆောင်ဖို့လိုအပ်ပါတယ် ။ စီမံကိန်း ဒုတိယ အဆင့်ကြောင့် ပြောင်းရမယ့်သူတွေအတွက်လည်း အလားတူလုပ်ဆောင်ဖို့လိုအပ်ပါတယ် ။ ဒီလို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး လျော်ကြေးကို မြန်မာ့ဥပဒေ ၊ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းတွေနဲ့ အညီ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ တွက်ချက်ပေးလျော်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ် ။”

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက် မှုတွေကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ရန် မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် စီမံကိန်းပထမအဆင့် အတွက် စက်ရုံများမှ ဆင့်ကဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သက်ရောက်မှုများကိုပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းကို နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်း ၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း ပြန်လည်ပြုလုပ်ရန် အကြံပြုပါသည် ။ စက်ရုံများအားလုံးအနေဖြင့်လည်း ၎င်းတို့၏ စက်ရုံတစ်ခုချင်းစီအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကို ကောက်ယူဖို့လိုအပ်ပါသည် ။ ဒုတိယအဆင့် မစတင်မီ ဆောက် လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ မလုပ်ဆောင်မီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကို လုပ်ဆောင်ရမည် ။ အဆိုပါ စစ်တမ်းများပေါ် အခြေပြုပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးအစီအစဉ် အား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် ကတိကဝတ်ပြုရမည်။ ထို့အပြင် စီမံကိန်းအဆင့်တိုင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် လူထုအား လွတ်လပ်စွာ ပါဝင်ခွင့်ပေးရမည် ။ မြန်မာအစိုးရ အနေဖြင့်လည်း ကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်းစီအနေဖြင့် ပြည်တွင်းဥပဒေများနှင့်အညီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်ပေသည်။

အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်များ ။

ထိခိုက်ခံလူထု၏အခွင့်အရေးနှင့် သက်သာခွင့်တို့အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေနှင့်
ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လေ့လာသုံးသပ်ချက်

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပထမအဆင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအား
အကဲဖြတ်စိစစ်တွေ့ရှိချက်